

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

на Централната изборителна комисия по
прилагане на Изборния кодекс
за общинските изборителни комисии
(приети с Решение № 1026 от 3 октомври 2011 г. на ЦИК)

ЧАСТ ВТОРА

Раздел I

ДЕЙСТВИЯ НА ОИК В ПРЕДИЗБОРНИЯ ДЕН

В предизборния ден (22 октомври 2011 г.) ОИК:

- уточнява начина на взаимодействие с охраната и представителите на преброителя, пропускателният режим в отделните помещения, движението на членовете на СИК и местата за приемане на секционните протоколи;
- съвместно с общинската администрация предава на СИК и ПСИК предизборните книжа и материали.

Получаване на изборните книжа и материали от секционните изборителни комисии в страната

1. На 22 октомври 2011 г. определен с решение на ОИК неин член и длъжностно лице от общинската администрация, определено със заповед на кмета на общината/района/кметството, предават на председателят на секционната изборителна комисия:

- 1.1. изборителни урни за гласуване, както следва:
  - а) за президент и вицепрезидент на републиката;
  - б) за общински съветници и кметове;

1.2. кочани с бюлетини за гласуване, запечатани по начин, определен от Централната избирателна комисия, за:

а) президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 77 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

б) общински съветници – Приложение № 102 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

в) кмет на община – Приложение № 103 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

г) кмет на кметство – Приложение № 104 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове.

1.3. избирателни списъци:

а) основен избирателен списък за избиране на президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 1 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

б) основен избирателен списък – част I и част II, за избиране на общински съветници и кметове – Приложение № 1 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

в) допълнителен избирателен списък за избиране на президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 2 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

г) допълнителен избирателен списък за избиране на общински съветници и кметове – Приложение № 2 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

1.4. списък за допълнително вписване на придружителите:

а) в изборите за президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 50 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

б) в изборите за общински съветници и кметове – Приложение № 60 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

1.5. списък на заличените лица, които нямат право да бъдат дописвани в избирателния списък в изборния ден:

а) в изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

б) в изборите за общински съветници и кметове.

1.6. два формуляра на протокола на СИК:

а) за избиране на президент и вицепрезидент на републиката (Приложение № 68 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката);

б) за избиране на общински съветници (Приложение № 71 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове);

в) за избиране на кмет на община (Приложение № 73 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове);

г) за избиране на кмет на кметство (Приложения № 74 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове);

1.7. формуляри на извлечение от протокола на СИК за установяване резултатите от гласуването:

а) за президент и вицепрезидент на републиката (Приложение № 69 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката);

б) за общински съветници (Приложение № 72 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове);

в) за кмет на община (Приложение № 74 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове).

г) за кмет на кметство (Приложение № 76 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове);

1.8. чернови на протоколи на секционна избирателна комисия;

1.9. печат на секционна избирателна комисия;

1.10. протокол за маркиране печата на секционна избирателна комисия (Приложение № 62 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове и Приложение № 64 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката);

1.11. образци на декларации:

а) за избиратели с увреждане на опорно-двигателния апарат или на зрението по чл. 203, ал. 3 от ИК – за двата вида избор;

б) по чл. 207, ал. 1, т. 3 от ИК за избиратели ученици и студенти за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

в) по чл. 194 от ИК за лица, заети като членове на секционна избирателна комисия или охрана на съответната секция за гласуване в изборите за президент и вицепрезидент на републиката (Приложение № 54 от изборните книжа за президент и вицепрезидент на републиката);

г) по чл. 57, изр. 2 от ИК за изборите за президент и вицепрезидент на републиката (Приложение № 55 от изборните книжа за президент и вицепрезидент на републиката);

1.12. други помощни и технически материали: голям плик с надпис „За ОИК”, който е подпечатан с печата на общината; хартиени ленти за запечатване на изборните помещения; ветроупорни или електрически фенери, снабдени с батерии; канапи; опаковъчна хартия; лепило; линийки; химикалки; пишещи със син цвят; торби и други, за осигуряване на нормалното протичане и приключване на изборния процес в избирателната секция, както и за транспортиране на материалите.

2. Фабричните номера на протоколите по т. 1.6. се вписват в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали – Приложение № 66 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове и Приложение № 63 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката. Ако има

разлика във фабричните номера на отделните листи на протоколите, това обстоятелство се описва на съответния ред от протоколите. Формулярите на протоколите по т. 1.6. се предават запечатани в плик по начин, който позволява да се види само фабричният им номер – долният десен ъгъл на плика е изрязан. Пликът се подпечатва и подписва от членовете на общинската изборителна комисия.

Получаване на изборните книжа и материали от подвижна секционна изборителна комисия (ПСИК)

3. В деня преди изборния ден (22 октомври 2011 г.), определен с решение на ОИК, неин член и длъжностно лице от общинската администрация, определено със заповед на кмета на общината/района/кметството, предават на председателят на ПСИК:

а) списък за гласуване с подвижна изборителна урна в изборите за президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 1 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

б) списък за гласуване с подвижна изборителна урна в изборите за общински съветници и кметове – Приложение № 1 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

в) печат на подвижната секционна изборителна комисия;

г) протокол за маркиране на печата на подвижната секционна изборителна комисия;

д) изборните книжа и материали по т. 1.2., 1.3, 1.4, 1.6., 1.7, 1.8, 1.11, буква ”в” и 1.12.

Получаване на изборните книжа и материали от секционните изборителни комисии в изборителните секции в местата за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода и за задържане, и в лечебни или здравни заведения, почивни домове или домове за стари хора, или други социални заведения, от капитаните на плавателни съдове

4.1. Изборителните списъци по т. 1.3. в изборителните секции в местата за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода и за задържане, и в лечебни или здравни заведения, почивни домове или домове за стари хора, или други социални заведения се предават на председателите на секционните изборителни комисии от:

а) ръководителите на местата за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода и за задържане;

б) ръководителите на лечебните или здравни заведения, почивни домове или домовете за стари хора, или други социални заведения;

в) капитаните на плавателни съдове под българско знаме.

Получаване на изборни книжа и материали от капитаните на плавателни съдове

4.2. До 19,00 ч. на 22 октомври 2011 г. определен с решение на ОИК по местопребиваването на плавателния съд неин член и длъжностно лице от общинската администрация, определено със заповед на кмета на общината/района, предават на капитана на плавателния съд, който напуска страната до началото на изборния ден, изборните книжа и материали за гласуване на плавателни съдове под българско знаме в изборите за президент и вицепрезидент на републиката – по т. 1.1., буква "а", т. 1.2., буква "а", т.1.3, буква "а", т. 1.4, буква "а", т. 1.б., буква "а", т. 1.7., буква "а", т. 1.8., т. 1.9., т. 1.10., т. 1.12.

Съставяне и подписване на протоколи за предаването на изборните книжа и материали

5.1. Председателят на секционната избирателна комисия, съответно на подвижната секционна избирателна комисия, член на общинската избирателна комисия, определен с нейно решение, и кметът на общината/района/кметството или определено от него със заповед длъжностно лице от общинската администрация подписват:

а) протокол за предаване и приемане на избирателния списък за изборите за общински съветници и кметове – Приложение № 63 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове, и за изборите за президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 57 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

б) протокол за предаване и приемане на списъка за гласуване с подвижна избирателна урна за изборите за общински съветници и кметове – Приложение № 65 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове, и за изборите за президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 62 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

в) протокол за предаване и приемане на изборните книжа и материали за изборите за общински съветници и кметове – Приложение № 66 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове, и за изборите за президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 63 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

г) протокол за предаване и приемане на изборни книжа и материали за гласуване с подвижна избирателна урна за изборите за общински съветници и кметове – Приложение № 68 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове, и за изборите за президент и вицепрезидент на републиката – Приложение № 63 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

5.2. В случай на неявяване на председателя на секционната избирателна комисия, съответно на подвижната секционна избирателна комисия, изборните книжа и материалите се получават и протоколите се подписват от заместник-председателя на комисията.

5.3. Протоколите по т. 5.1. се съставят и подписват в три еднообразни екземпляра – за секционната избирателна комисия, за общинската избирателна комисия и за общинската администрация (района в градовете с районно деление – София, Пловдив, Варна).

5.4. Печатът на секционната избирателна комисия, съответно печатът на подвижната секционна избирателна комисия, се предава в запечатан плик, който се подписва от председателя на секционната избирателна комисия/подвижната секционна избирателна комисия, длъжностното лице от общинската администрация, определено със заповед от кмета на общината/района/кметството и член на общинската избирателна комисия, определен с нейно решение, в момента на получаването му и се отваря при откриването на изборния ден в секцията. След приключване на гласуването печатът се поставя и затваря в плик, който се подписва от председателя и секретаря на СИК/подвижна СИК.

5.5. След подписване на протоколите отговорността за опазване на изборните книжа и материали носи председателят на секционната избирателна комисия, съответно на подвижната секционна избирателна комисия.

6. Забранява се предварителното раздаване на изборни книжа и материали. (Чл. 177 от ИК)

Транспортиране на изборни книжа и материали

7. Изборните книжа и материали се транспортират до секцията (изборното помещение) до 20,00 ч. на 22.10.2011 г. Транспортното средство се осигурява от кмета на общината, а за градовете с районно деление (София, Пловдив и Варна) – от кмета на района.

Няколко съседни СИК могат да бъдат обслужвани с едно транспортно средство.

8. Шофьорът на транспортното средство трябва да бъде снабден с писмо, в което са изписани трите му имена, ЕГН, регистрационният номер на транспортното средство и целта на пътуването. Писмото се подписва и подпечатва от кмета на общината/района.

Действия по подготовка на изборното помещение от СИК

9. Избирателните списъци и останалите изборни книжа и материали се внасят в изборното помещение в присъствието на повече от половината членове на СИК.

10.1. Изборните помещения се оборудват от общинската администрация. Създават се поне две кабинки за гласуване във всяко

изборно помещение. За секциите с до 200 избиратели може да се оборудва една кабина. Кабините се поставят така, че да се осигури тайната на гласуването. Кабините трябва да осигуряват гласуването на избиратели с увреждане на опорно-двигателния апарат или на зрението. Завесите на кабините трябва да са от непрозрачен плат в неутрален цвят, с височина най-малко 200 см от пода и да са добре осветени.

10.2. В кабините за гласуване се поставя маса, върху която избирателят да упражни вота си върху бюлетината, стол и химикал, пишещ със син цвят.

10.3. В кабините за гласуване се поставя табло, на което с големи букви е указано, че избирателят може да изрази своя вот само **със знак "X", поставен с химикал, пишещ със син цвят**. Таблото по предходното изречение представлява бял лист с формат А4. Думите са изписани по дължина на листа. Таблото се поставя в кабината за гласуване, на стената срещу входа на кабината, като долният край на листа да е не по-високо от 150 см (+/- 5 см) от пода.

11. Членовете на СИК подреждат масите, столовете, кабините за гласуване и останалите помощни материали, които ще се използват в изборния ден, по начин и ред, позволяващ незабавното започване на изборния ден.

**Действия по подготовка на пространството
пред изборното помещение и на сградата,
в която се помещава избирателната секция**

12. В деня преди изборите – 22 октомври 2011 г., и след получаване на изборните книжа и материали всяка секционна избирателна е длъжна да подготви и постави пред изборното помещение:

12.1. Информационно табло за изборите за президент и вицепрезидент на републиката с минимални размери 70 см в широчина и 50 см във височина. На него секционната избирателна комисия поставя образец на бюлетина за гласуване в изборите за президент и вицепрезидент на републиката. За целта СИК ползва бюлетина, върху лицевата страна на която се изписва текст „ОБРАЗЕЦ”.

12.2. Информационно табло за изборите за общински съветници и кметове с минимални размери 100 см в широчина и 70 см във височина. Таблото се оформя в колони. В първата колона отляво надясно се поставя образец на бюлетина за гласуване за кмет на община. Във втората се поставя образец на бюлетина за гласуване за общински съветници. В третата и следващите колони се поставят образците на бюлетини за гласуване за кметове на кметства. За целта СИК ползва бюлетини за гласуване, върху лицевата страна на които се изписва текст „ОБРАЗЕЦ”.

12.3 Информационно табло за обявяване на кандидатските листи за общински съветници или кметове. Листите се подреждат в следната последователност:

- кандидатските листи на политическите партии, коалиции от партии, местни коалиции и инициативни комитети за общински съветници отляво надясно по възходящ ред на номерата в бюлетината;

- кандидатските листи на политическите партии, коалиции от партии, местни коалиции и инициативни комитети за кмет на община отляво надясно по възходящ ред на номерата в бюлетината;

- кандидатските листи на политическите партии, коалиции от партии, местни коалиции и инициативни комитети за кмет на кметство отляво надясно по възходящ ред на номерата в бюлетината.

12.4. Указателно табло (бял лист с формат А4), на което с големи букви е указано, че избирателят може да изрази своя вот **само със знак "Х", поставен с химикал, пишещ със син цвят**, което да се постави до вратата на изборното помещение, като долният край на листа да е не по-високо от 150 см (+/- 5 см) от пода.

13.1. На видно място (общодостъпно и защитено от атмосферни влияния и посегателства с цел физическото им запазване) на входа на сградата, в която се помещават СИК за произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката и общински съветници и кметове на 23 октомври 2011 г., се поставят указателни табели с минимални размери в широчина 20 см и 30 см във височина (формат А4), върху които се изписват номерата на секциите в сградата, а когато сградата е с повече от един етаж и на етажите има секции, се посочват номерата на секциите и етажът, на който се намират.

13.2. На всеки етаж в сградата се поставят указателни табели с минимални размери в широчина 20 см и 30 см във височина (формат А4) с номерата и местонахождението на избирателните секции на съответния етаж.

13.3. Пред всяка секционна избирателна комисия се поставя указателна табела с минимални размери в широчина 20 см и 30 см във височина (формат А4), на която се изписва номерът на секционната избирателна комисия и отдолу административните адреси от населеното място, които обхваща секцията.

13.4. На входа на сградата, в която се помещават СИК за произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката и общински съветници и кметове, се поставя табела и други обозначителни знаци, които да насочат избирателите с увреждане на опорно-двигателния апарат или зрението към секцията за гласуване на избиратели с увреждане на опорно-двигателния апарат или зрението. Табелата на входа е от бял картон с размери в широчина 50 см и във височина 30 см.

13.5 Непосредствено пред определената с решение на ОИК секция за гласуване на избиратели с увреждане на опорно-двигателния апарат или зрението се поставя табела с минимални размери в широчина 20 см и 30 см във височина (формат А4), на която се отбелязва допълнителното предназначение на секцията.

14. След приключване на подготовката за гласуването помещението се заключва и запечатва с хартиена лента, подписана от присъстващите членове на СИК.

15. Изборните помещения и помещението, в което се помещава ПСИК се охраняват отвън от служители на Министерството на вътрешните работи.

Действия на подвижната СИК (ПСИК) след приемане на изборните книжа и материали

16. Членовете на ПСИК поставят изборните книжа и материали в предоставеното им от кмета на общината помещение. Върху урните за гласуване в изборите за президент и вицепрезидент на републиката и общински съветници и кметове се поставя табло (бял лист с формат А4), на което с големи букви е указано, че избирателят може да изрази своя вот **само със знак “Х”, поставен с химикал, пишещ със син цвят.**

17. След приключване на подготовката за гласуването помещението се заключва и запечатва с хартиена лента, подписана от присъстващите членове на ПСИК.

Съдействие от кметовете на общини и кметства

18.1. Кметовете на общини и кметства/райони, съответно ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България, са длъжни да оказват съдействие на СИК по привеждане на изборното помещение във вид, удобен за работата на СИК и за протичането на изборния ден.

18.2. Кметът на общината е длъжен да предостави на ПСИК подходящо помещение, в което да се съхраняват изборните книжа и материали след получаването им от ПСИК и автомобил с шофьор за придвижване в изборния ден. Автомобилът по предходното изречение да разполага с възможност да побере най-малко 5 души освен водача и два броя урни.

Забрана за предварително раздаване на изборни книжа и материали

19. Забранява се предварителното раздаване на изборни книжа и материали.

20. Забранява се изнасянето на избирателни урни, избирателни списъци и бюлетини извън изборното помещение след приемането им от

СИК в предизборния ден, по време на гласуването и преброяването на гласовете.

Обмяна на информация между членовете на СИК и ОИК

21. Общинската избирателна комисия с решение разпределя членовете си за отговорници за подходящ брой СИК не по-късно от 20 октомври 2011 г. Общинската избирателна комисия изготвя списък с телефоните на членовете си, стационарните телефони, факс и електронен адрес на ОИК, както и разпределението на отговорниците от ОИК по секционни избирателни комисии и го предоставя на председателите на СИК при предаване на изборните книжа и материали.

22. Общинската администрация предоставя на председателят на СИК списък с телефоните на членовете на СИК. Този списък се предоставя и на ОИК не по-късно от 20 октомври 2011 г. Препоръчително е прозвъняване на телефоните между ръководството на СИК и отговорника в ОИК за съответната СИК най-късно до 20,00 ч. на 22.10.2011 г.

23. За осъществяване на връзка със СИК отговорниците от ОИК се свързват първо с председателя, а ако той не отговаря на повикването – последователно със заместник-председателя, секретаря и член на СИК.

24. Общинската избирателна комисия предава на ръководителя на изчислителния пункт при ОИК или определено от него лице копие от протоколите за приемане и предаване на избирателните списъци в запечатан плик, срещу разписка, не по-късно от началото на изборния ден.

Раздел II

ДЕЙСТВИЯ НА ОБЩИНСКАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ В ИЗБОРНИЯ ДЕН ДО ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ГЛАСУВАНЕТО

1. В изборния ден общинската избирателна комисия следи за изпълнението на ИК и упражнява контрол върху дейността на секционните избирателни комисии на територията на общината – от 6,00 ч. (от 5,00 ч. за ОИК, които контролират секции, определени с решение на ЦИК по реда на чл. 191, ал. 6 от ИК за гласуване от 5,00 ч.) до приключването на гласуването. Общинската избирателна комисия трябва да разполага с автомобил/и за придвижване до СИК.

2. След 6,00 ч. ОИК проверява открит ли е изборният ден във всички секции, явили ли са се всички членове на СИК и налице ли е необходимият кворум за започване на дейността им. Когато до един час след откриване на изборния ден не се явят достатъчно членове на СИК,

ОИК включва необходимия брой членове от резервите на мястото на неявилите се.

Когато отсъства председател на СИК, ОИК назначава заместник-председателя за председател, а член на СИК – за заместник-председател. При отсъствие на заместник-председател или секретар ОИК назначава член на СИК, включително и от резервните членове, съответно за заместник-председател или за секретар.

Когато отсъстват председателят, заместник-председателят и секретарят, ОИК назначава председател, заместник-председател и секретар измежду членовете и резервите.

Във всички тези случаи ОИК съблюдава изискването председателят и секретарят да са представители на различни партии и коалиции от партии.

3. В изборния ден ОИК следи за изпълнението на ИК на територията на общината и упражнява контрол върху дейността на СИК и за осигуряването на условия за гласуване на лицата с физически и зрителни увреждания.

4. Общинската избирателна комисия разглежда жалбите против решения и действия на СИК и се произнася по тях незабавно с решение до 1 час от постъпването им, но не по-късно от края на изборния ден. Решенията на ОИК се обявяват незабавно и не подлежат на обжалване.

5. След приключване на гласуването в секциите на територията на общината ОИК обявява края на изборния ден.

6. След обявяване края на изборния ден ОИК приема секционните протоколи.

7. Общинската избирателна комисия следи за спазване на правилата на предизборната кампания и да не се извършва предизборна агитация по време на гласуването и в изборния ден.

Раздел III

ДЕЙСТВИЯ НА ОБЩИНСКАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ ПО ОТЧИТАНЕ НА ИЗБОРНИТЕ РЕЗУЛТАТИ. УКАЗАНИЕ ЗА РАБОТАТА НА ИЗЧИСЛИТЕЛНИТЕ ПУНКТОВЕ КЪМ ОИК

Отчитането на изборните резултати в общината е основно задължение на общинската избирателна комисия. В нейна помощ и под неин контрол работи изчислителният пункт (ИП) на определения от ЦИК на основание чл. 26, ал. 1, т. 28 и т. 29 от ИК екип за компютърна обработка. Всяка ОИК носи отговорност за точното отчитане на резултатите от всички видове избори, произвеждани на 23 октомври 2011 г.

А. ОРГАНИЗИРАНЕ НА ИЗЧИСЛИТЕЛНИЯ ПУНКТ КЪМ ОБЩИНСКАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

Задължения на ОИК

1. Най-късно до 2 октомври 2011 г. ОИК осигурява на преброителя необходимата информация за:

- а) номер на всяка секция;
- б) местонахождението на всяка секция (населено място/адрес);
- в) кметството, в което се намира секцията (ако има такава);
- г) населените места, избирателите от които гласуват в тази секция (ако има такива населени места);

д) партиите и коалициите, регистрирани в ОИК, кандидатските листи и независимите кандидати за общински съветници, кандидатите за кмет на община и кмет на кметство;

е) броя на мандатите за общински съветници;

ж) кметствата, в които ще се избира кмет на кметство.

2. Най-късно до 25 септември 2011 г. осигурява информация относно номерата в бюлетините на партиите, коалициите и независимите кандидати, които участват в съответния вид избор.

3. Най-късно до 3 октомври 2011 г. ОИК предава на преброителя информация за окончателния вид на кандидатските листи за избор на общински съветници и кметове, съдържаща имената и ЕГН на кандидатите.

4. Най-късно до 12,00 ч. в изборния ден (23 октомври 2011 г.) осигурява информация на преброителя за неоткритите секции в лечебни и здравни заведения, почивни домове, домове за стари хора и други такива.

5. Общинската избирателна комисия осъществява контрол за изпълнение на задълженията от общинската администрация и отговорника на ИП по формирането и оборудването на ИП.

Задължения на общинската администрация

6. Най-късно до 16 октомври 2011 г. да определи подходящи помещения за изчислителния пункт (ИП).

Изчислителният пункт трябва да бъде в близост до ОИК в помещение (по възможност в същата сграда), в което да могат да се инсталират компютри (пропорционално на броя на СИК по един компютър за всеки 50 бр. секционни протоколи и има персонал от необходимия брой оператори: по 2 оператори на компютър, до 2 души за сервизно обслужване на техниката и до 2 отговорника на пункта).

7. Най-късно до 17 октомври 2011 г. да предостави помещенията за инсталиране на техника. Помещенията трябва да бъдат подходящо оборудвани с бюра за компютрите, ел. захранване, осветление за работа през нощта, телефон и др.

8. Да осигури телефонна, телефаксна и модемна/интернет връзка за периодично предаване на междинните резултати в ЦИК.

9. Да осигури охрана на помещенията от момента на инсталирането на техниката до изнасянето ѝ.

Задължения на отговорника на пункта

10. Най-късно до 6 октомври 2011 г. да въведе информацията за:

а) съответствието “номер на секция – населено място/адрес”;

б) регистрираните партии и коалиции и инициативни комитети в ОИК;

в) регистрираните кандидатски листи и подреждането на кандидатите в тях и независими кандидати за общински съветници и регистрираните кандидати за кмет на община, кметове на кметства и за регистрираните в ЦИК кандидатски листи за президент и вицепрезидент на републиката;

г) подреждането на кандидатските листи в бюлетината според жребия в ЦИК и ОИК.

11. Най-късно до 17 октомври 2011 г. да извърши следното:

а) подбор, наемане и инструктаж на операторите в ИП при ОИК;

б) оглед на помещенията на ОИК и местата за разполагане на изчислителната техника;

в) осигуряване на необходимия брой компютри за периода на изборите при съотношение (брой СИК + 100)/40, (или най-малко по 1 компютър за 50 бр. протоколи на СИК) като има и поне един допълнителен компютър за резерва.

12. Най-късно до 20 октомври 2011 г. да извърши следното :

- да достави и монтира в пункта необходимата техника за обработка на резултатите и инсталира програмното осигуряване;

- да осъществи и тества комуникационните връзки с ЦИК;

- да участва при обучението на ОИК от членове на ЦИК;

- да извърши обучение на операторите в ИП при ОИК;

- да достави в пункта необходимите материали и инструкции за работа;

- да обучат операторите в ИП към ОИК.

За извършване на описаните действия отговорниците на ИП към ОИК да уведомят своевременно ОИК.

Б. ДОСТЪП ДО ИЗЧИСЛИТЕЛНИЯ ПУНКТ

13. Право на достъп до ИП имат:

а) за периода 21 – 23 октомври 2011 г. – отговорниците на ИП, операторите на компютри, представителите на преброителя, членовете на ОИК и ЦИК и персоналът за сервизно обслужване на техниката;

б) за периода от 23 октомври 2011 г. до приключване на работата на пункта – отговорниците на ИП, операторите на компютри, персоналът за сервизно обслужване на техниката, представителите на преброителя, членовете и сътрудниците на ОИК, членовете на ЦИК и приносителите на протоколи от СИК.

14. Задължения на ОИК:

- да не допуска достъп на други лица освен членовете на ОИК, ЦИК и приносителите на секционния протокол;
- да осигури спокойна обстановка за работата в ИП;
- да изисква от отговорниците на ИП справки за междинни и окончателни резултати.

В. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА В ИЗЧИСЛИТЕЛНИЯ ПУНКТ ОТ 23 ОКТОМВРИ 2011 г. ДО ЗАКРИВАНЕТО МУ

15. Всеки компютър в пункта трябва да има номер (0, 1, 2, ...), който да е видим отдалече.

16. От откриването на пункта до закриването му отговорникът на ИП води дневник, в който се записват всички събития, описани в настоящите указания.

Задължения на отговорника на изчислителния пункт

17. Да води дневник, в който да записва:

- а) дата и час на включване и изключване на всеки компютър;
- б) дата и час на влизане в работен режим на всеки компютър;
- в) трите имена на всеки от операторите, номера на компютъра, датата и часа на започване на работа. Същите данни се записват и при смяна на оператор на отделен компютър;
- г) дата, час и подробно описание на всяка възникнала нестандартна ситуация, както и данните за лицето, отстранило последиците ѝ;
- д) дата и час на закриване на пункта.

18. Да включва всеки от компютрите съгласно инструкциите за инсталиране и ползване на софтуера.

19. Да разпределя работата между операторите.

20. Периодично отговорникът на ИП:

- а) предоставя на ОИК обобщени резултати от въведените и потвърдени до момента секционни протоколи по видове избори;
- б) извършва архивиране на базата данни за потвърдените секционни протоколи на всеки половин час;
- в) предоставя на ОИК информация за непристигнали секционни протоколи;

г) изпраща към изчислителния център в ЦИК подписан с цифровия сертификат на отговорника на ИП на ОИК файл с междинни резултати от въвеждането на секционните протоколи към съответния час за всеки от видовете избор. Ако по технически причини това не е възможно, те се изпращат по факс или телефон.

Г. СПРАВКИ И ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОТГОВОРНИКА НА ИЗЧИСЛИТЕЛНИЯ ПУНКТ НА ОИК

21. Изчислителният пункт предоставя на ОИК:

а) списъка на приетите секционни протоколи с най-същественото от съдържанието им, включващо разпределението на действителните гласове за кандидатските листи за съответния вид избор. Посочената информация се подава на интервал от един час с оглед периодичното информизиране на обществеността за хода на обработката;

б) списъка на секциите, за които още не са пристигнали протоколи (при поискване);

в) междинните обобщени резултати от въведените до момента протоколи на СИК (брой на обработените до момента секции и брой действителни гласове по кандидатски листи за всеки вид избор);

г) окончателните обобщени резултати, съответстващи на точките от протокола на ОИК – предложение за протокол и решение на ОИК .

Д. ПРОЦЕДУРА ПО ПРИЕМАНЕ И ОБРАБОТКА НА ПРОТОКОЛИТЕ ОТ СИК

22. Преди започването на компютърната обработка в изборния ден отговорникът на ИП получава от председателя на ОИК заявка за промени (ако има такива) в параметризацията на продукта – например неоткрити секции. Въвежда ги, разпечатва списъци на населените места, избирателните секции и видовете избори в тях, регистрираните кандидатски листи на партии и коалиции и независими кандидати за президент и вицепрезидент на републиката и за общински съветници и кандидати за кметове и ги представя за подпис на председателя и секретаря на ОИК. След това към изчислителния пункт в ЦИК се изпраща подписан с цифров сертификат файл с актуалните данни. Ако по технически причини това не е възможно, те се изпращат по факс или телефон.

23. При постъпването на първите секционни протоколи за обработка отговорникът на ИП в присъствието на член на ОИК:

- проверява дали операторската програма е спряна на всички работни места и синхронизира времето на всички компютри;
- стартира точка “Начало на преброяването”;
- отваря пликите с паролите и ги раздава на операторите;

- записва в тетрадката – дневник датата, събитието и часа.

24. След приемането им от ОИК, приносителите на **неразпластените** секционни протоколи отиват в ИП на ОИК, където данните от протоколите се въвеждат в компютър от оператор, който е свободен, като първо се въвеждат данните от протокола за изборите за президент и вицепрезидент на републиката, второ – данните от протокола за избор на общински съветници, трето – от протокола за избор на кмет на община и четвърто – от протокола за избор на кмет на кметство (ако е произвеждан такъв).

25. Първо се въвежда деветцифреният номер на секцията. От предварително създадената база данни за номерата на секциите и за съответствието “номер на секция — населено място/адрес” на екрана на компютъра се появява населеното място, в което се намира секцията.

Когато тези данни не съответстват на информацията от протокола, те се проверяват и коригират под контрола на ОИК.

26. В присъствието на приносителите на секционните протоколи операторът въвежда ЕГН на един от приносителите и числовите данни от протоколите на СИК за всеки вид избор.

Програмата визуализира въведените от оператора данни, резултата от изпълнението на контролите и предлага операторът да потвърди записа им в базата данни.

27. Отпечатва се приемно-предавателна разписка в три екземпляра между СИК и ОИК, която задължително съдържа:

- номера и местонахождението на секцията според протокола на СИК;

- данните по точките от протокола на СИК;

- данните от разпределението на действителните гласове по кандидатски листи;

- неудовлетворените контроли (ако има такива);

- уникалният код на разписката (При всяко разпечатване на разписка с данни от протокол на СИК за разписката се генерира отново уникален код. Кодът се записва в компютъра. Две различни разписки, дори за един и същи протокол на СИК, имат различни уникални кодове.);

- ЕГН на оператора, въвел данните, и на приносителя на протокола на СИК, както и места за подписите им и за подпис на член на ОИК.

За всеки протокол на СИК за всеки отделен избор се съставя отделна разписка.

Операторът подписва трите екземпляра на разписката и я предава на представителя (представителите) на СИК за проверка от ОИК.

28. Приносителите на протоколите на СИК предоставят разписките и протоколите на контролиращия член на ОИК, който проверява идентичността на данните от разписката с тези от протокола и удовлетворяването на контролите.

29. При наличие на несъответствие между данните от протокола и разписката, тази разписка се маркира с надпис “Невалидна” и данните от нея не участват в сумарните резултати от изборите. Под контрола на представители на ОИК и СИК данните от този протокол се въвеждат отново, като се издава нова разписка с уникален код.

30. При наличие на неудовлетворени контроли, представители на СИК и ОИК изясняват причините за това и вземат решение по приемането или неприемането на протокола и разписката. Ако има решение за поправки на данни от протокола, коригираните данни се въвеждат от оператор, издава се нова разписка, а предишната се маркира в базата данни като невалидна.

31. Ако има съответствие между данните от протокола и разписката и контролите са удовлетворени, контролиращият член на ОИК в присъствие на приносителите на протоколите на СИК:

а) вписва кода на разписката върху трипластовия протокол на СИК и ЕДВА ТОГАВА ГО РАЗПЛАСТЯВА;

б) подписва трите екземпляра на разписката и ги предоставя за подпис и от един представител на СИК.

32. Един екземпляр от разписката се предава на приносителите от СИК, вторият на отговорника на ИП за потвърждаване на записа в базата данни, а третият екземпляр ОИК предава на ЦИК.

33. Предоставеният на отговорника на ИП екземпляр от разписката служи за потвърждаване на компютърния запис на данните от протокола на СИК в базата данни и повече данните не могат да се променят.

Само данните от потвърдените компютърни записи участват в изчисляване на резултатите от обработката.

Предоставеният на членовете на СИК екземпляр от разписката се поставя пред секцията до извлечението от секционния протокол.

34. По изключение, когато ОИК констатира очевидна фактическа грешка в разписката на вече потвърден протокол, тя взема решение за внасяне на корекции в записа на протокола. Решението на ОИК се изготвя в три екземпляра, два от които се прикрепят към двата екземпляра от протокола на СИК, а третият – към дневника на отговорника на ИП.

Въз основа на протокола на СИК и решението на ОИК **отговорникът на ИП** издава нова разписка, която се подписва от него и от член на ОИК. Кодът на новата разписка и номерът на решението на ОИК за внасяне на корекции в записа се вписват в горната част на екземплярите от протокола на СИК и се потвърждава коригирания запис.

Предишната разписка се анулира с надпис “анулирана”, подписва се от председателя и секретаря на ОИК, и отговорника на ИП и се прилага към екземпляра на секционния протокол, предназначен за ЦИК.

Внасянето на корекции в записа на потвърден протокол на СИК въз основа на писмено решение на ОИК се отразява в дневника на отговорника на ИП като извънредна ситуация.

35. Периодично ИП:

а) предоставя на ОИК междинни резултати от въведените и потвърдени до момента секционни протоколи;

б) извършва архивиране на базата данни на интервали не по-дълги от един час;

в) предоставя на ОИК информация за непристигнали секционни протоколи;

г) изпраща към ИП на ЦИК подписан с цифровия сертификат на отговорника на ИП на ОИК файл с междинни резултати от въвеждането на секционните протоколи. Ако по технически причини това не е възможно, те се изпращат по факс или по телефон.

Е. ПРОЦЕДУРА ПО УСТАНОВЯВАНЕ ОТ ОИК НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГЛАСУВАНЕТО В ОБЩИНАТА

36. След решение на ОИК за приключване на работата в ИП към ОИК отговорникът на ИП разпечатва справки за непристигнали секционни протоколи, за неоткрити секции и за секции, несъответстващи на предварителната база “номер на секция — населено място/адрес”, както и списък на протоколите с неудовлетворени контроли.

37. Отговорникът на ИП към ОИК чрез програмния продукт подготвя сумарните данни за протоколите на ОИК за съответния вид избор. Предложението за протокол на ОИК за всеки вид избор се отпечатва във форма, съответна на съдържанието на приложения № 77 (за избиране на общински съветници), № 79 (за избиране на кмет на община) и № 81 (за избиране на кмет на кметство) от изборните книжа за произвеждане на изборите за общински съветници и кметове и приложение № 70 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент на републиката.

Разпечатката се подписва от представител на ОИК и от отговорника на ИП и се подпечатва с печата на ОИК. Един екземпляр от нея се предава от ОИК на ЦИК, вторият остава за ОИК, а третият – за отговорника на ИП.

38. След като ОИК получи от отговорника на ИП предложението за протоколи на ОИК, нейните членове сравняват кодовете на разписките от описа с кодовете върху протоколите.

39. Когато в списъка бъде намерен код, несъвпадащ с този, записан върху съответния протокол, отговорникът на ИП установява причината за това. При необходимост ОИК взема решение, въз основа на което съответният протокол на СИК се въвежда отново. Когато се

установи грешка от страна на оператор, ОИК отразява това в решението (писмено).

40. Отговорникът на ИП чрез програмния продукт изготвя предложение за протокол на ОИК за определяне на резултатите от изборите, което се отпечатва във форма, съответна на съдържанието на приложения № 77 (за избиране на общински съветници), № 79 (за избиране на кмет на община) и № 81 (за избиране на кмет на кметство) от изборните книжа за избиране на общински съветници и кметове и Приложение №.70 от изборните книжа за избиране на президент и вицепрезидент на републиката.

41. Отговорникът на ИП чрез програмния продукт изготвя предложение за решения на ОИК – Приложение № 89 – за общински съветници и кметове; Приложение № 90 – за кмет на община, Приложение № 91 – за кмет на кметство, от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове).

42. Предложението за решение за избиране на общински съветници, съответно на Приложение № 89 от изборните книжа за избиране на общински съветници и кметове, съдържа числовите данни за общинската изборителна квота; имената на избраните независими кандидати за общински съветници; разпределението на останалите мандати между партиите и коалициите, получили действителни гласове не по-малко от общинската изборителна квота и имената на избраните общински съветници.

43. След изготвяне и подписване на общинските протоколи и решенията на ОИК за отделните видове избор, ОИК обявява резултатите от изборите и издава удостоверения на избраните общински съветници и кметове.

44. Отговорникът на ИП подготвя върху оптични носители в три екземпляра подписан с цифров сертификат файл с пълните данни от обработката. Оптичните носители се опаковат отделно, като един от тях остава в ОИК, а останалите два са предназначени за предаване в ЦИК (за изчислителния пункт на ЦИК и контролно копие).

Ж. ПРЕДАВАНЕ НА КНИЖА И МАТЕРИАЛИ ОТ ОИК НА ЦИК

Не по-късно от 48 часа от получаване на протоколите на секционните изборителни комисии ОИК е длъжна да подреди в посочения по-долу ред (по възможност обособени в отделни папки/кашони) и предаде в ЦИК следните документи:

45.1. за президент и вицепрезидент на републиката:

а) протоколът на ОИК за определяне на резултатите от гласуването за президент и вицепрезидент в общината – Приложение № 70 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент.

Протоколът е в два екземпляра и се предава неразпластен;

б) екземплярите от протоколите на СИК за установяване на резултатите от гласуването в изборите за президент и вицепрезидент на републиката, предназначени за ЦИК – приложение № 68 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент;

в) копие на разписката, издадена от ОИК на СИК, съдържаща числовите данни от протоколите на СИК в изборите за президент и вицепрезидент на републиката;

г) копие на компютърната разпечатка на данните за протокола на ОИК за изборите за президент и вицепрезидент на републиката, предоставена от изчислителния пункт;

д) два броя технически носители с числовите данни от обработката на протоколите на СИК в изборите за президент и вицепрезидент;

45.2. за общински съветници и кметове:

а) протоколът на ОИК за определяне на резултатите от гласуването за общински съветници – Приложение № 77 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове. Протоколът е в два екземпляра и се предава неразпластен;

б) решението на ОИК за избиране на общински съветници – Приложение № 89 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове. Решението е в два екземпляра и се предава в ЦИК неразпластено;

в) екземплярите от протоколите на СИК за установяване на резултатите от гласуването за общински съветници, предназначени за ЦИК – Приложение № 71 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

г) копие на разписката, издадена от ОИК на СИК, съдържаща числовите данни от протоколите на СИК в изборите за общински съветници;

д) копие на компютърната разпечатка на данните за протокола и решението на ОИК за изборите за общински съветници, предоставена от изчислителния пункт;

45.3. за кмет на община:

а) протоколът на ОИК за определяне на резултатите от гласуването за кмет на община – Приложение № 79 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове. Протоколът е в два екземпляра и се предава неразпластен;

б) решението на ОИК за избиране на кмет на община – Приложение № 90 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове. Решението е в два екземпляра и се предава в ЦИК неразпластено;

в) екземплярите от протоколите на СИК за установяване на

резултатите от гласуването за кмет на община, предназначени за ЦИК – Приложение № 73 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

г) копие на разписката, издадена от ОИК на СИК, съдържаща числовите данни от протоколите на СИК в изборите за кмет на община;

д) копие на компютърната разпечатка на данните за протокола и решението на ОИК за изборите за кмет на община, предоставена от изчислителния пункт;

45.4. за кмет на кметство:

а) протоколът на ОИК за определяне на резултатите от гласуването за кмет на кметство – приложение № 81 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове. Протоколът е в два екземпляра и се предава неразпластен;

б) решението на ОИК за избиране на кмет на кметство – приложение № 91 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове. Решението е в два екземпляра и се предава в ЦИК неразпластено;

в) екземплярите от протоколите на СИК за установяване на резултатите от гласуването за кмет на кметство, предназначени за ЦИК – Приложение № 75 от изборните книжа за изборите за общински съветници и кметове;

г) копие на разписката, издадена от ОИК на СИК, съдържаща числовите данни от протоколите на СИК в изборите за кмет на кметство;

д) копие на компютърната разпечатка на данните за протокола и решението на ОИК за изборите за кмет на кметство, предоставена от изчислителния пункт;

45.5. два броя технически носители с числовите данни от обработката на протоколите на СИК в изборите за общински съветници и кметове.

След проверка на гореизброените документи ЦИК издава разписка на ОИК и се подписва протокол за предаването и приемането между представителите на ЦИК и ОИК, както следва:

- за книжата по т. 1–5 – Приложение № 74 от изборните книжа за изборите за президент и вицепрезидент;

- за книжата по т. 6–21 – Приложение № 101 от изборните книжа за общински съветници и кметове.

46. При подреждането на документите към протокола и решението на ОИК за съответния избор се прилагат протоколите и решенията на СИК за същия вид избор.

3. ОБРАБОТКА НА ИНФОРМАЦИЯТА В ЦИК

47. В ЦИК се извършва повторно въвеждане на данните от протоколите на СИК. Извършва се компютърно сравняване на данните от

протоколите на СИК, въведени в ОИК и ЦИК и се разпечатват различията.

48. При констатиране на различия ЦИК взема решение за окончателните числови данни за съответния протокол, което се отразява при вземане на решението за избора на президент и вицепрезидент на републиката и при издаването на Бюлетина на ЦИК за резултатите от изборите за президент и вицепрезидент на републиката и от изборите за общински съветници и кметове.

49. В ИП на ЦИК се извършва повторно контролно разпределение на мандатите за общински съветници по метода на Хеър – Ниймайер за всяка община, което се сравнява с решението на ОИК.

50. В ИП на ЦИК се извършва и сравняване на получените резултати от повторното въвеждане на протоколите за избор на кметове със съответното решение на ОИК, както и сравняване на получените резултати от повторното въвеждане на протоколите за общински съветници и за президент и вицепрезидент на републиката.